

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2016. június 13.
(OR. en)

9223/16

ECOFIN 463
UEM 209
SOC 327
EMPL 223
COMPET 297
ENV 342
EDUC 198
RECH 189
ENER 205
JAI 453

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Biz. dok. sz.:	9137/16 ECOFIN 428 UEM 178 SOC 292 EMPL 188 COMPET 265 ENV 309 EDUC 165 RECH 157 ENER 170 JAI 415 - COM(2016) 340 final
Tárgy:	Ajánlás – A TANÁCS AJÁNLÁSA Ausztria 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Ausztria 2016. évi stabilitási programját

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2016) 340 final bizottsági javaslaton alapuló fenti tanácsi ajánlástervezet több tanácsi bizottság által módosított és elfogadott szövegét.

A TANÁCS AJÁNLÁSA

(...)

Ausztria 2016. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Ausztria 2016. évi stabilitási programját

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

mivel:

- (1) A Bizottság 2015. november 26-án elfogadta az éves növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2016. évi európai szemesztere. Az Európai Tanács a 2016. március 17–18-i ülésén jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. 2015. november 26-án a Bizottság az 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet² alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést, amelyben Ausztriát azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes felülvizsgálatra kerül sor. Ugyanezen a napon a Bizottság elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is. Ezt az ajánlást az Európai Tanács a 2016. február 18–19-i ülésén jóváhagyta, a Tanács pedig 2016. március 8-án elfogadta³. Mivel Ausztria pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdaságainak szoros összefonódására, Ausztriának gondoskodnia kell az ajánlás teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról.
- (2) Az Ausztriára vonatkozó 2016. évi országjelentést 2016. február 26-án tették közzé. Az országjelentés értékelte a Tanács által 2015. július 14-én elfogadott országspecifikus ajánlások, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései kapcsán Ausztria által elért eredményeket. Az országjelentés magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes felülvizsgálatot is. A Bizottság 2016. március 8-án ismertette a részletes felülvizsgálat eredményeit. Elemzése alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Ausztriában nem áll fenn makrogazdasági egyensúlyhiány.
- (3) Ausztria 2016. április 26-án benyújtotta 2016. évi nemzeti reformprogramját és 2016. április 27-én 2016. évi stabilitási programját. A kettő közötti összefonódások figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.

² Az Európai Parlament és a Tanács 2011. november 16-i 1176/2011/EU rendelete a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról (HL L 306., 2011.11.23., 25. o.).

³ HL C 96., 2016.3.11., 1. o.

- (4) A 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó európai strukturális és beruházási alapok programozása figyelembe veszi a vonatkozó országspecifikus ajánlásokat. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól partnerségi megállapodása és releváns programjai felülvizsgálatát és azokhoz módosítások javaslatát. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná ezt a rendelkezést.
- (5) A stabilitási program szerint a menekültek rendkívüli beáramlása jelentős költségvetési vonzattal jár, és megfelelő módon igazolja ezen költségvetési többletterhek mértékét és jellegét. A bizottsági értékelés szerint a figyelembe vehető többletkiadások a GDP 0,09 %-át tették ki 2015-ben, és a jelenlegi becslések szerint a GDP 0,26 %-át teszik 2016-ban. Ezek az összegek felfelé irányuló módosítást jelentenek a 2016. évi költségvetési terv becsléseihez képest, amely hozzávetőlegesen a GDP 0,08 %-ának, illetve 0,16 %-ának megfelelő további kiadásokat várt 2015-ben, illetve 2016-ban. E többletkiadások figyelembevételét az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében és 6. cikkének (3) bekezdésében meghatározott rendelkezések lehetővé teszik, tekintettel arra, hogy a menekültek beáramlása kivételes esemény, amelynek hatása az osztrák államháztartásra jelentős, a középtávú költségvetési célhoz vezető korrekciós pályától való eltérés engedélyezése pedig nem veszélyezteti a fenntarthatóságot. Mivel Ausztria 2015-ben elérte középtávú költségvetési célját, nem élt az átmeneti eltérés lehetőségével. Ugyanakkor annak biztosítása érdekében, hogy a középtávú költségvetési célt még nem teljesítő országok számára biztosított átmeneti eltérést Ausztria számára is engedélyezzék, Ausztria 2016-ban és 2017-ben a 2015-ben figyelembe vehető kiadások összegével eltérhet a középtávú költségvetési céltól. Tekintettel az esetleges további eltérésre 2016 során, a figyelembe vehető összegekre is kiterjedő végleges értékelés az osztrák hatóságok által benyújtott tényleges adatok alapján 2017 tavaszán készül el.

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

- (6) Ausztria jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciós ágához és az átmeneti adósságszabály hatálya alá tartozik. 2016. évi stabilitási programja alapján a kormány azt tervezi, hogy az államháztartási hiány 2016-ra a GDP 1,6 %-ára emelkedik, majd 2020-ig fokozatosan a GDP 0,4 %-ára csökken. A középtávú költségvetési cél – a GDP 0,45 %-ának megfelelő strukturális hiány 2016-ig, majd felülvizsgálatot követően a GDP 0,5 %-ának megfelelő strukturális hiány 2017-től kezdődően – várhatóan 2018-tól kezdődően teljesül. Ugyanakkor az újraszámított strukturális hiány alapján a középtávú költségvetési cél először 2019-re lehetne elérhető. A stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság várhatóan a GDP 86,2 %-ának megfelelő értéken tetőzik 2015-ben, majd ezt követően fokozatosan csökken, és 2020-ra a GDP 76,6 %-át teszi majd ki. A költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott. Ugyanakkor a 2017-től tervezett hiánycélok eléréséhez szükséges intézkedések nem kellőképpen meghatározottak. A Bizottság 2016. évi tavaszi előrejelzése alapján bizonyos mértékű eltérés kockázata áll fenn 2016 vonatkozásában. Ha azonban a menekültek rendkívüli mértékű beáramlásának a 2016-ra jelenleg előre jelzett költségvetési hatását kizárjuk az értékelésből, Ausztriától elvárható, hogy 2016-ban megfeleljen a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Változatlan politika mellett fennáll a veszélye annak, hogy Ausztria 2017-ben jelentősen eltér a javasolt kiigazítástól. Ugyanakkor a tervezett eltérés 2017-ben már nem lenne jelentős, figyelembe véve a további, 2016-ra a menekültek rendkívüli beáramlásával járó költségvetési hatáshoz kapcsolódóan megítélt engedményt. Ausztria 2016-ban várhatóan eleget fog tenni az átmeneti adósságszabálynak, és az átmeneti időszak végét követően, 2017-ben meg fog felelni az adósságcsökkentési referenciaértéknek. A stabilitási program értékelése alapján és a Bizottság 2016. tavaszi előrejelzésének figyelembevételével a Tanács véleménye szerint fennáll a kockázata annak, hogy Ausztria nem fog megfelelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. Ezért 2016-ban és 2017-ben további intézkedésekre lesz szükség a megfelelés biztosítására.
- (7) A közelmúltban bevezetett adóreform költségvetési hatása továbbra is bizonytalansági tényezőt jelent. A költségvetés fenntarthatóságának biztosítására szolgáló intézkedések meghozatala során figyelembe kell venni azt aényt, hogy a munka adóterhe – a közelmúltbeli reformok ellenére – továbbra is magas, és Ausztria magas adóéket alkalmaz más európai országokkal összehasonlítva. Ugyanakkor nem támaszkodnak eléggé a növekedésbarátabb adózási forrásokra, amelyek lehetővé teszik a munka adóterhének csökkentését. Segíthetné e probléma kezelését, ha olyan lépésekre kerülne sor, amelyek a munka adóterhét a növekedést kevésbé visszafogó egyéb forrásokra helyeznék át.

- (8) A foglalkoztatási ráta 2015-ben az 55–64 évesek körében 46,3 % volt (uniós átlag: 53,3 %), ami tagállami összehasonlításban a 19. helyet eredményezi. A tényleges nyugdíjbavonulási életkor növelésére irányuló kiegészítő intézkedések 2014 óta vannak hatályban, és időközben némi eredménnyel is jártak. Egyelőre nem lehet tudni, hogy ezek az intézkedések a tendencia megfordulásához vezetnek-e majd, mivel a tényleges nyugdíjba vonulási életkor Ausztriában középtávon elmarad az uniós átlagtól. Emellett a várható élettartam növekedésének köszönhetően növekszik a nyugdíjban töltött évek hossza. A nőkre vonatkozó kötelező nyugdíjkorhatár 2024 és 2033 között fokozatosan emelkedik és éri majd el a férfiakét. Ausztriában a kötelező nyugdíjkorhatár nem kapcsolódik a várható élettartam növekedéséhez. Az Európai Bizottság becslése szerint 2040-ben a nyugdíjkiadások 2013-hoz képest a GDP 0,8 %-ával lesznek majd magasabbak. Hosszú távon (2060) a nyugdíjkiadások várhatóan a GDP 0,5 %-ával fognak növekedni. Ehhez hasonlóan várhatóan az egészségügyi kiadások is növekedni fognak: 2013–2040 között a GDP 1 %-ával, míg 2060-ban a GDP 1,3 %-ával. Ez, valamint a tartós ápolás-gondozással kapcsolatos kiadások előre jelzett növekedése közepes kockázatot jelent Ausztria költségvetési fenntarthatósága számára.
- (9) A költségvetési intézkedések a különböző kormányzati szinteken (szövetségi, állami és helyi) összetettek, a bevételi és kiadási hatásköröket pedig számos politikai terület tekintetében (pl. egészségügyi ellátás) nem hangolták össze. Míg az OECD 2014-es adatai szerint a szubnacionális kormányzatok politikai feladatai a GDP 16 %-ának megfelelő összesített államháztartási kiadást eredményeznek, a szubnacionális adók csak körülbelül a GDP 2 %-át teszik ki. Ezek az összetett viszonyok költségesek és csökkenthetik a költségvetési fegyelmet. Jelenleg tárgyalások folynak a bevételeknek a kormányzat három szintje közötti, 2017-től kezdődő elosztásáról, amely lehetőséget ad az említett probléma kezelésére.
- (10) A munkanélküliségi ráta Ausztriában hagyományosan az egyik legalacsonyabb az Unión belül. Ugyanakkor 2011 óta folyamatosan növekszik, és 2015-ben elérte az 5,7 %-ot. A fiatalok munkanélküliségi rátája is alacsony: 2015-ben 10,6 % volt az aktív 15–24 évesek körében. Ausztriában a foglalkoztatási ráta is magas. Ugyanakkor annak ellenére, hogy a nők foglalkoztatási aránya 70,2 %, ami az uniós átlag feletti, a nők a gyermekgondozással vagy idősgondozással járó kötelezettségeik miatt viszonylag nagy arányban dolgoznak részmunkaidőben. Ez hozzájárul ahhoz, hogy az Unión belül Ausztriában az egyik legmagasabb a nemek közötti bérkülönbség, és magas a nemek közötti nyugdíjkülönbség is. Az idősebb munkavállalók (55–64 évesek) foglalkoztatási rátája az uniós átlag alatt van.

- (11) Az oktatás területén Ausztria már túllépte az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzéseit. 2015-ben a korai iskolaelhagyók aránya 7,3 %, míg a felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya 38,7 % volt. Ugyanakkor az oktatási eredmények erősen függenek a társadalmi-gazdasági háttértől. A nemzedékek közötti mobilitás az oktatásban az egyik legalacsonyabb azon OECD-országok körében, amelyek esetében rendelkezésre állnak adatok. Az iskolaelhagyók körében a migráns háterrű tanulók aránya csaknem a háromszorosa a nem migráns háttérű tanulókéénak, és további kihívást jelent a tanköteles korú fiatal menekültek és migránsok integrálása az oktatási és képzési rendszerbe.
- (12) Bár az osztrák bankok a hazai és külföldi piacokon egyaránt kihívásokkal szembesülnek, a nemzeti és európai szintű felügyeleti intézkedések elősegítették a közép-, kelet- és dél-európai eszközminőség-romlásból adódó kockázatok kezelését. Ami a nehéz helyzetben lévő pénzügyi intézmények átszervezését és felszámolását illeti, a költségvetési kockázatokat már figyelembe veszik a költségvetési zárszámadásoknál. Jóllehet a további kockázatok nem zárhatók ki, ezek láthatólag csak a hitelállomány-leépítésre korlátozódnak bizonyos intézmények esetében.
- (13) A beruházási ráta Ausztriában – a lakóépületek kivételével – a GDP minden eleme tekintetében meghaladja az uniós átlagot. Ugyanakkor Ausztriában a beruházások szintje – a szilárd vállalati likviditás és a kedvező finanszírozási feltételek ellenére – 2012 óta gyengélkedik. A beruházások és a növekedés ösztönzése érdekében az összetett adminisztratív eljárásokat és akadályokat meg kell szüntetni. Például a szolgáltatásnyújtás területét érintő szabályozási akadályok és adminisztratív terhek nem kedveznek az új vállalkozások indításának. A több ágazatban tevékenykedő vállalkozások alapítása elé gördített, a 2015. évi országspecifikus ajánlásokban említett akadályok terén Ausztria megkezdte a szükséges változtatások vizsgálatát, de döntések még nem születtek. Az üzleti szolgáltatások terén sajátos kihívást jelentenek a korlátozó engedélyezési követelmények, valamint egyes foglalkozások tekintetében a jogi formára és a részesedésre vonatkozó korlátozások, ami alacsony piaci dinamikát és csökkenő termelékenységet eredményez. A kölcsönös értékelést követően Ausztria által benyújtott, a szabályozott szakmákhoz való hozzáférésről, valamint ezek végzéséről szóló cselekvési terv csak korlátozott számú intézkedést javasol, holott egyértelműen lenne lehetőség nagyobb ívű javaslatokat tenni.

- (14) A menekültek jelentős beáramlása az elmúlt évben számos társadalmi és gazdasági következménnyel járt Ausztriára nézve. Bár rövid távon a menekültek beáramlása növelni fogja a közkiadásokat és további belső keresletet teremt, ezáltal növelve a GDP-t, a foglalkoztatásra és növekedésre gyakorolt középtávú hatás a menekültek sikeres munkaerőpiaci és társadalmi integrációján, így az oktatás terén számukra nyújtott támogatáson is múlik. Ezt a kérdést, amely mind uniós, mind tagállami szinten kiemelt szerepet kap a politikai napirenden, szorosan nyomon fogják követni és elemzik majd, többek között a 2017. évi országjelentésben.
- (15) Az európai szemeszter keretében a Bizottság átfogó elemzést készített Ausztria gazdaságpolitikájáról, és azt a 2016. évi országjelentésben közzétette. A Bizottság értékelte továbbá a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Ausztriának címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. Mivel az Európa Unió átfogó gazdasági kormányzásának erősítése érdekében a jövőbeli nemzeti döntések során az uniós szempontokra is tekintettel kell lenni, a Bizottság nemcsak azt vette figyelembe, hogy az intézkedések milyen jelentőséggel bírnak a fenntartható nemzeti költségvetési és társadalmi-gazdasági politika szempontjából, hanem azt is, hogy megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak. Az európai szemeszter keretében tett ajánlásokat az alábbi 1–3. ajánlás tükrözi.
- (16) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta a stabilitási programot; arról alkotott véleményét⁵ mindenekelőtt az 1. ajánlásban foglaltak tükrözik.

⁵ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

AJÁNLJA, hogy Ausztria 2016–2017-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Biztosítsa, hogy a középtávú költségvetési céltól való eltérés 2016-ban és 2017-ben csak a menekültek 2015-ös rendkívüli beáramlásának a költségvetésre gyakorolt hatásához kapcsolódó engedményre korlátozódjon, és ennek érdekében érjen el a GDP 0,3 %-ának megfelelő költségvetési kiigazítást 2017-ben, kivéve, ha a középtávú költségvetési cél ennél mérsékeltebb erőfeszítéssel is elérhető. Biztosítsa az egészségügyi rendszer fenntarthatóságát és a nyugdíjrendszer fenntarthatóságát a kötelező nyugdíjkorhatárnak a várható élettartamhoz való igazítása révén. Egyszerűsítse, ésszerűsítse és korszerűsítse a különböző kormányzati szintek közötti pénzügyi kapcsolatokat és felelősségi köröket.
2. Javítsa a nők munkaerő-piaci részvételét. Tegyen lépéseket a hátrányos helyzetű, és különösen a migráns háttérrel rendelkező fiatalok tanulmányi eredményeinek javítása érdekében.
3. A szolgáltatások területén csökkentse a beruházásokat érintő adminisztratív és szabályozási korlátokat, így például a korlátozó engedélyezési követelményeket, a jogi formára és a részesedésre vonatkozó korlátozásokat, valamint a több ágazatban tevékenykedő vállalkozások létrehozása elé gördített akadályokat.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*
